

GENERATIEA NOUA

Revistă științifico-literară

APARE ODATĂ PE LUNĂ

REDACTORI:

PENTRU PARTEA ȘTIINȚIFICĂ

PENTRU PARTEA LITERARĂ

Dr. C. CHABUDEANU

DIMITRIE TELEOR

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUMARUL:

Cea mai bună politică economică și comercială de Ión I. Nacian —
Melancolie (poesie) de Scarlat Orăsen; — *Visul Poetului Carmen Sylva*; —
Idila (poesie) de Dem. Teleor; — *Și ce draguță* (poesie) de Orăsen; —
Un dor (poesie) de d-na Elena Hübsch; — *Pandele* de Sc. Sorescu; —
Teatra de Bâlcu de Teleor.

REDACȚIEA ȘI ADMINISTRAȚIEA

3, STRADA BASARABILOR, - 3

BUCUREȘCI

ABONAMENTUL :

Pentru un an lei 20
Profesorii, profesoarele și studenții universitari plătesc pe jumătate

Cine primesc două numere consecutive, se
consideră ca abonat.

*Domnii cărora s'a trimis ziarul nostru
și nu voesc a fi abonați, sunt rugați a ne
înapoia ziarul, spre a evita neînțelegerile
ce s'ar ivi la încasarea abonamentelor.*

ADMINISTRAȚIA.

*Titlul de «Generația Viitoare» fiind dat revistei cam
în pripă și neținându-se socoteală de ce-ar putea în-
semna, odată cu alte modificări, am găsit trebuincios
a schimba acest titlu în acela de «Generația Nouă».*

DIRECȚIUNEA

„GENERAȚIEA NOUA“

IESE ODATĂ PE LUNĂ

Prim-Redactor: D. TELEOR.

Cea mai bună politică economică și comercială.

Subiectul care continuă mă preocupă, și căruia aproape involuntar îi dau preferință, este drumul ce ar fi mai bine ca să urmăm economicese, politica comercială ce trebuie să adoptăm, pentru a ne desvolta într'un mod mai natural și prin urmare mai sigur. De și am discutat această chestiune în nenumerate rânduri, totuși o reluăm astăzi, fiind că suntem întim convinși că ideile cele bune și salutare pătrund cu mai multă greutate într'o țară cu o cultură economică așa de înapoiată, cum este țara noastră, unde, din nefericire, ideile șoveniste și găsesc mai cu inlesnire partisanii fanatici. Revenind dar asupra politicii economice și comerciale ce țara ar trebui să urmeze, mă întreb:

Ce vor partisanii prezentului regim comercial când ei îl susțin cu atâta stăruință? și care sunt argumentele ce ei produc pentru a susține țesă lor? Aceste argumente sunt ele oare îndestul de temeinice? pot ele résista unui examen serios? Eată punctele la care voesc a răspunde în câte-va cuvinte:

Partisanii actualului sistem comercial doresc acca ce cu toții o dorim, adică ca România să iasă o dată din letargia în care zace astăzi. Și mijlocul pe care îl propun este crearea unor industrii naționale. Asupra acestui punct suntem pe deplin în concordanța de vederi, și sperăm că ori ce spirit serios nu va putea să nege că această cale este cea mai sigură care ne va conduce, fără îndoială, la o evoluție economică; dar punctul unde ne despărțim de propagatorii actualei politici economice și comerciale este acela când ei susțin că numai practicând regimul în rigoare vom putea ajunge o dată țară cu o industrie națională serioasă. Se stăm puțin la vorbă și se raționam cu maturitatea ce recla-

mă aceasta delicată cestiune! Dar mai înainte d'a răspunde la această cestiune, vom ridica o nouă obiecțiune, întrebând: Care sunt avantajele ce țara a obținut de când ea a introdus, în organizarea ei economică, politica comercială de astăzi? Răspunsul nostru va fi fără multă tergiversare. Eată cea ce am crezut și credem, cu o profundă și neclintită convingețiune: Păreră noastră este că tariful autonom n'a făcut nimic pentru a desvolta forțele productive ale țerei; din contra, opiniunea noastră este că actualul sistem comercial alcătuit în 1886, a cauzat multiple și serioase rele, rele politice și rele ecónomice, de care mi se pare că țara încă nu'și dă bine socoteală. Așa pe de o parte, politica comercială inaugurată în 1886, ne a adus o stare de resbel vamal, cu mai toate statele cărora le-am aplicat acesta politică restrictivă; iar pe de alta, tariful autonom a contribuit a micșora, într'un mod prea vizibil, pentru a scăpa din vedere, cifra transacțiunilor noastre cu aceste state în care ne găsim în stare de resbel de tarife, în particular cu Austro-Ungaria. Mai trebuie oare ca să mai demonstrăm cu cifre acest isbitor și nețăgăduit fapt? Dar pentru a înlătura ori-ce obiecțiune ce se poate ridica mă voi servi de cifre pentru a afirma și mai bine adevărul. Eată care a fost starea comericiului nostru cu monarhia vecină, cu care până mai eră am comerciat pe o scară foarte întinsă. Să deschidem ultima publicație oficială a Ministerului finanțelor, intitulată: *Tabloul general indicând comericiul României cu țările streine în anul 1887*. Să luăm drept studiu ultima periodă de patru ani, de la 1884—1887, și se ne întrebăm: Care a fost efectul produs prin introducerea tarifului autonom? Acest efect este cât se poate de reu. Eată-l. În 1884, de exemplu, totalul comericiului nostru cu Austro-Ungaria este de 200,259.277 lei, cifră care crește, în 1885, la 204,467.042 lei, și presintă maximum transacțiunilor noastre cu imperiul vecin în aceasta ultimă periodă de timp. Un an mai târziu, în 1886, când intră în vigoare tariful autonom, totalul transacțiunilor noastre cu imperiul vecin scade la 128,195.905 lei, iar în anul următor acest total al schimburilor celor două țeri se reduce la cifra de 74,684,250 lei, sau o pierdere pentru ambele state de 129,782.792 lei, dacă comparăm anii 1885 și 1887. În cele alte state cărora le aplicăm

aceiaș regim vamal, comerțul nostru a încercat mai aceeași depreciare. După cum dar lesne se poate vedea din cele spuse, de și într'un mod sumar, tariful autonom n'a avut de cât desastruose consecințe asupra comerțului nostru cu țările cărora le am aplicat acest sistem comercial restrictiv! Aceste considerațiuni le fac pentru comerțul României cu țările streine. În cea ce privește consecințele tarifului autonom în interiorul țării, am încercat mai aceleași pierderi, ne am lovit de aceleași regretabile decepțiuni, Paguba cea mai mare a îndurat-o consumatorul, care a suferit imediatele consecințe ale tarifului autonom. Ast-fel, consumatorul a plătit și va plăti, în tot timpul cât se va practica acest regim, toate lucrurile mai scump, de oare ce este stabilit că nu vom putea fabrica multe din obiectele impuse de cât o trecere de timp considerabilă.

Dară s'a zis și se repetă încă mai pe fie-care și de susținătorii tarifului autonom că de și țara a suferit multe neajunsuri, de și comerțul a străbătut și străbate încă o crisă, care a trecut în stare de periodicitate, totuși s'a creat câte-va industrii care sunt pe cale d'a progresa, de sigur, continua a argumenta apărătorii tarifului autonom, dacă vom practica și pe viitor actualul regim vamal. La toate aceste neîntemeiate și puerile afirmațiuni vom răspunde éráși negativ. Ast-fel, vom dice că puținele industrii ce s'aũ creat în câte-va colțuri ale țării sunt palide și departe d'a fi serioase; ele sunt făcute pe baze care nu ne dau serioase speranțe că vor prinde puternice rădăcini; în fine, industriile existente, după părerea noastră, nu vor răspunde nici o dată acceptările țării.

Pentru aceste puternice motive am susținut și susținem încă, cu multă convincțiune, ca prezentul sistem de restricțiuni este vătămător intereselor materiale ale țării. Ideea noastră a fost și este că numai prin un sistem economic și comercial bine chibzuit, adică alt-fel alcătuit de cât cel din prezent, am putea ajunge ca să schimbăm situația, să creãm o serioasă industrie națională și să extindem relațiunile noastre exterioare.

Acest regim economic și comercial ce am indicat în nenumărate rinduri ¹⁾, care este cel mai nemerit și mai raționabil din toate fiind-că

¹⁾ Vezi uvragiile noastre: *România față cu liberul schimb*, Paris, 1881; și *De l'immixtion de la politique allemande en Roumanie et des derniers echecs de la France*, Paris, 1886.

este dictat de știința și confirmat de experiența tuturor statelor, este următorul : mai întâiu de toate trebuie să căutăm a ne îmbunătăți agricultura, care este într'o stare foarte îngrijitoare, apoi trebuie să căutăm a extinde relațiunile noastre cu străinătatea, încheind convențiuni comerciale, mai trebuie ca să imulțim căile de comunicație pentru a înlesni ast-fel scurgerea produselor țerei către centrurile de desfacere ; în fine, este bine ca să dăm o mai mare dezvoltare instrucțiunei profesionale și tehnice de toate gradele. (1). Eată care este cea mai bună, cea mai inteligentă și cea mai națională politică economică și comercială ce ar trebui să adoptăm, singura politică pe care bunul simț o recomandă.

Ion I. Nacian

6 Aprilie, 1890 București.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(1) Veđi lucrarea mea : *De l'immixtion de la politique, allemande en Roumanie*, ivragiu precitat.

MELANCOLIE

Adă când plecî ne'ndurătoare, când le lași toate uitării,
Dând durerea mea adâncă în adâncul disperării,
Când vîd frunzele de tîmnă cît de palide s'aștern,
Ași voi ca despărțirea s'ă ne fie în etern
Și etern adăncă pace peste tine s'ă domnescă,
Ca iubirea-mă fără margini din durere s'ă renască,
S'ă te vîd măi bine moartă pusă 'n recele sieriu,
De cît alțuia mirésă fericită s'ă te știu.
Printre faclele de ceară tu a cerului aleasă,
S'ă stai palidă fecioră în veșmântul de mireasă,
S'ă vîd stinși ochii t'ă negri și de veci închiși de veci,
Iar pe sîn înmărmurite ale tale brațe reci.
Ingenuchi voi sta sub fumul de tîmăe și tăciune
Pân'ce preotul sfârși-va cea din urmă rugăciune,
Pân-ce toți, ce toți ai casei atârdui s'or da d'oparte
Când de jalea morții tale doar eă avea-voi parte.
S'ă măi staă apoi eu tine ca'n atătea nopți cu lună,
Când nu cunoșteam durerea și nici jalea mea ne-bună.
Iar când singuri reamănea-vom prinși în liniștea de seară,
Voi urca dreptele negre printre faclele de ceară....
Și dând vălul și beteala de pe frunte-ți într'o parte,
Tu ș'apară mirsăa morții mirelui fără de parte.
Și 'n adăncă mea durere de ne 'ncredere învins,
S'ă ridic a tale ploape, s'ă vîd ochii de saă stins,
S'ă v'ă galbenă-ata față ca și galbenul făcliei,
Pe când farmecele tale vor da glas melancoliei.
'Ar când plânsul răsuna-va trist, al rudelor în negru,
Luat în jalnicele note ale marșului funebru,
Din doparte s'ă andă călător pe-al tîmnei vânt,
Plângătorul glas de clopot spre-al pustiului mormânt.
Eă încet, încet urma-voi carul jalnic ce te p'ortă,
Viețuind o m'orte vie, pe când tu o viață moartă.

Și vedând cum legănată în mormântul tău te lasă,
Eu să plâng menirea soartei dragălașea mea mireasă,
Și să plâng când bolovanii peste tine greu s'aștern,
Doritor ca despărțirea să ne fie în etern.

Toți s'or duce... și într'o vrem toți uitării o să te lase.
Pururea mireasa morții în veșmântul de mătase.
Numai eu gândind la tine trist voi plânge veci de veci.
Tot aceleași plópe 'n chise, tot aceleași brațe reci.

Scarlat Orăscu

La 25 Martie a fost o şedinţă extra-ordinară la Academie, unde Majestatea Sa Regina a citit compunerea sa literară : *Visul Poetului*.

Ne putem fâli că până acum am fost singurul popor, în a cărui Academie o Regină să ia cuvântul.

Maî nainte d'a se da citire compunerii sale, pe care o publicăm maî la vale, Majestatea Sa Regina a rostit următorul discurs, care de şi mic, a lăsat o frumoasă impresie publicului, care cu greu se va putea şterge din amintirea sa.

Sunt acum câte-va zile, onoraţiî membrii ai Academiei, şi maî cu seamă genialul nostru Preşedinte, carele tocmaî astă-zî, spre durerea noastră a tuturilor, lipseşte din mijlocul nostru, m'aû rugat să rostesc şi eû în această adunare de învăţaî câte-va cuvinte. Am răspuns cu Sfânta Scriptură : « Femeia să tacă în biserică ! » Nicî chiar astă-zî nu 'mî-am schimbat părerea, şi voiû zice tot-d'auna că activitatea femeii nu trebuc să iasă din interiorul sfînt al casei. Glasul femeii nicăiri nu sună maî dulce şi maî frumos, ca la vatra ei, în mijlocul copiilor ei.

Mie însă Dumnezeuû 'mî-a întins vatra şi 'mî-a mărit'o Oare dulcea mea ţară, cu cetele ei mândre de copii, cu toîi Românii dintr'însa, nu e pentru mine o vatră mare şi scumpă ? Dacă m'am hotărit deci a vorbi, o fac, fiind-că sunt la vatra mea, în mijlocul copiilor mei. Ce am să vë citesc astă-zî, nu este de cât o poveste, — o poveste cu balauri şi cu voinici viteji. Dacă vorbind nu ţin fusul în mână, mă voiû încerca totuşi a toarce un fir lung şi subţire, din care ascultătorul bine gânditor va putea şese o pânză traică şi frumoasă.

CARMEN SYLVA

«VISUL POETULUI»

Călărisem drum lung și 'mă întinsesem trupul ostenit pe patul așezat în vechiul castel.

Vinul ce mi se dăduse spre întărire și spre somn, străbătuse prin vinele mele ca un cântec, măsura căruia o bătea rosul vermelui, ce se mișcă și sfredelesce în lemnăria cască.

Mă trudeam să rețin vedeniile ce se legănau în jurul meu, cuvintele ce auziam. Mă plecaî și luaî alăuta în mână, ca să resune prin ea, ce mi se părea mai încântător de cât ori-ce melodie. Dar mâna'mă pică jos cu alăuta cu tot, lunecând iute pe mătasa ce mă acoperea. Sfeșnicul cel greu de argint își asvirlea lumina sa purpurie prin genele'mă jumătate închise, și picăturile de ceară, ce curgeau din el, aruncau umbre înfricoșate de formă fantastică.

De-o-dată se făcu noapte, o noapte neagră, de'î putcaî pipăi negreața și de'î simțeaî trupesce neagra'î greutate. Se părea, că acea noapte se pleacă din spațiul nemăsurat, dintr'o boltă imensă și nepătrunsă, ca uriașe stindarde de doliu, anunțând tuturora moartea lumii întregi, moarte fără lacrimi, căci închiși crau, și storși, și lipsiți de viață toți ochii.

Din această liniște înfricoșată isbucni un sunet, ce eșea din fundul adâncurilor, din adâncul pământului, nehotărît și întunecat dar groaznic. Stejarii cei falnici și fagiî cei înalți fură cuprinși de un freamăt, ca și cum ar fi scuturați de vijelie; și pe urmă stătură iarăși drepti, fără suflet, înmărmuriți. Groaza'î apucase.

Cumplit se aușea venind ceva. Părca că s'a trezit balaurul cel înfricoșat, care zace incolăcit împrejurul pământului, gata a'î înghiți. Se aușea, dar nu se vedea. Înțelegea'î că e o grozăvenie căci scara de stejar scrișnea sub rostogoliturile sale tot mai apropiate. Sudorî de moarte mă acoporeau; de frică mi se rădica părul vilvoiu. Drept în picioare sării, să scap de primejdie cât mai era timp.

Ochii se aștiră atunci asupra patru uși de stejar, mari și grele. Nu le vedusem mai 'nainte și rămăsese deschise. Genuchiî 'mă tremurau, gleznele 'mă erau fără putere; dar mă aruncaî cu iușeală spre întâia ușă și puseî mâna pe broasca-î ruginită, în-

torcând într'ênsa măiestrita ei cheie de fer, tocmai când balaurul ajunsese sforăind și sbierând. Mă asvîrlui îndată spre a doua ușa : la fie-care pas tremuram și poticneam, ș'o închideam tocmai când se svîrcolea spre dênsa urlând necunoscuta și nevêduta fiară. Numai în genuchi putui ajunge spre a treia ușa : spre a patra mă tîram ca un verme. Scârșni ușa de stejar, când se isbi într'ênsa cu putere, ce nu vedeai și nu pricepeai ; iar cù zăceam jos pe scânduri, întins, fără suflare, plin de fiori de moarte, luptând în peptu'mi să iaă aer. Numai cu încetul rădicaî capul și'l răzemaî pe mână, și mă puseî pe gînduri.

Ce vedenie ! Mă uităm și mă uitam, și vedeam că acea groznică și cumplită fiară, necunoscută și nepipăită, nu era alt-ceva de cât chiar eă însu'mi și frica ce mă încinsese. Rușinea mă cuprinse din crescet la picioare. Săriî în sus și mă prefăcuî într'un verme de uritul fricei mele. Trăseî sabia din teacă, dăduî înlăturî zăvoarele ușei. Cu o împinsătură de picior, ușa se deschise întregă cât era ea de mare. Eram gata de bătae, cu dinții încleștați, plin de bărbăție în contra slăbiciunei mele. Ochii se îndreptară spre o galerie lungă, necunoscută. Prin ferestrele'i colorate sclipea lumina rece a fulgerelor, ce urmau cu repeđiciune unul după altul. iar trăsnetele și furtuna clătinau vechiul castel din temeliiile lui, înfiptă în adîncul stîncilor.

Iar balaurul inform, nenumit, fără ființă, fugi dinaintea mea în acea galerie lungă, prea lungă, de tot lungă, străbătută de fulgere. Numai eă singur rămăsesem pe loc, eă singur cu frica mea în inimă. Pășeam înainte cu sabia goală. Fulgerele 'mi încunjurau capul. Ferestrele se sbuciumau. Despre pădure venea un vuet ca vuetul mărci. Printre turnuri și peste acoperemēt stăteaă spânzurate strigătele de durere a sute de miî de glasuri, anunțând nopții, prin urlete, fapte tainice și înfricoșate. Despre ele nu auđise încă ureche omenească, și nici că era ele să ieasă din adâncitele ziduri ale castelului : sute de voci însă le trîmbițau acum prin furtuni și întreaga natură în răsvrătire le detuna cu vuet și cu trăsnet.

Eă mă duceam tot înainte în galeria, ce se întindea neconținut tot mai departe, până ce ca din năprasnă un braț mi se întinse dintr'uu zid. Mâna 'i era ferecată cu fer. Ea 'mi făcu un semn.

Cum pusei mâna în acea mână, fusei tras de o tărie uriașă, ne mai pomenită, și într'o clipeață străbătuți zidul în ceea parte. Acolo se înalța drept în sus spre cer, până în norii cei fulgerători, un turn, care în jos da privileștea unor adâncimi neînchipuite. Din bolțile lui întunecoase se urca o scară îngustă, părăsită, umedă, putredă, fără capăt. Pe densa mă trăgea neconținut în sus mâna cea nevădută. Mă suiam și mă suiam și iarăși mă suiam. Printre lumina fulgerelor zăriam în înălțimi scara. Ea sta în aer, fără sprijin; multe trepte 'i lipsiau. Înălțimea 'i era nemăsurată. Mă suiam și mâna de fer mă trăgea tot în sus pe treptele cele șubrede. Mă suiam fără a mă opri, fără frică, plin de siguranță, sărind cu ușurință peste lipsuri. Mi se părea că ved cercurile deschise deasupra nourilor și a furtunurilor, și de ași striga spre cer și i-aș pune o întrebare, el singur, scumpul cer, ar tremura, să nu fie prefăcut în noapte întunecoasă. M'am suit și m'am suit! De odată stătuî locului! Ajunsesem la un acoperiș, găurit și negru, de era și nu era. Șindrilele 'i erau sparte și în noapte printre fulgere se iveau leașurile goale, printre cari pica cu sgomot grindină, de înghețau păreții turnului, și se rădica din fundul lui tocmai de jos un resunet ca de stânci, ce se rostogoleau unele peste altele și ca de miș și miș de lovituri de tunuri cu ghiulele sparte.

Și pe cea din urmă treaptă subțire mâna ce mă ținuse până acum, mă slobozi și o voce aspră și întunecată, dar cunoscută, grăi: »Uită-te spre mine! Mă cunoști?»

Vădui atunci lângă mine, pe mine însu'mi înzăoat, cu fața palidă, speriată, cu ochii boldiți și încremeniți, fără lumină; primejdioși ca și afundul de sub mine, fără voință, fără viață. Iar glasul se auzi iarăși: »Eū sunt îngâmfarea ta. Nu te cuprinde spaima când 'i îndrepti vederea spre mine? Nu te cutremuri de scara cea prea subțire pentru amândouă, pentru tine și a ta îngâmfare? »Oare nu suntem prea grei și scara prea șubredă? Uită-te cum »se încovăescel!»

Și de o dată isbucni un rîs atît de înfricoșat, în cât trăsnetul resuna ca vuetul lin al valurilor pe lângă acel hohot. Din adâncimea adâncurilor eși răspunsul purtat de miile de glasuri ale iadului. Aușeam, înmărmurit și cu inima înspăimântată, când, pe neașteptate, mâna de fer cea nevădută mă împinse de se rupse

scara cu trăsnet. Căutam să așez piciorul pe o treaptă, dar picam tot mai jos, lunecând de la o treaptă la alta, de abia atingându-le cu vârful piciorului. În zadar îmi închipuiam, în nebunia mea, că umblam, căci mă învârteam neîncetat în jos și tot mai jos spre gaura deschisă. În sfârșit atinsei în fund noaptea cea mare, umedă, înspăimântătoare. Înainte de a ajunge și de a mă sdrobi de pereții cei stâncoși, resună un freamăt sëlbat, un vuet ca de ape, ce se asvârleau cu putere.

Picau apele pe petre, fără rînduială și fără cale. Auđeam cum ele ferbeau, se împingeau impetuos printre stânci, ca și cum ar fi mánate de lovituri de trăsnete repetite. 'Mî încremeni ochiul în această privilește a vijeliei. Dar cu încetul lumina se făcu în boltă, și o lumină ce venea din jos. Păreții se roșiră de jur în prejur. Atunci, printre tunetele neîncetate și vuetul apelor spumegânde auđii, fără voe vorbelc, ce'mî erau șoptite mie. »Pecat! »In apele aceste poți să'ți satisfaci setea de rësbunare. Aci curge »sânge — bea!»

Cuprins de groază îmi întorsei capul. O cupă de aur se plecă spre rîu, se umplu pâna în margine. O mână nevędută îmi dede cupa, ȃicęnd iarăși — bea! Fumega cupa de cuprinsul ei, ce 'mî atingea buzele: »Bea! »Privesce! Tu ești în puterea rësbunării »tale, ea te strivesce! Bea sângele ce era să curgă prin mâna ta.»

Și în fața maa ardeau proprii mei ochi ca nisce cărbuni firoși. Cum? Ochiul meu ast-fel se uită sëlbatec? întrebai. Bea! Și 'ți voiu răspunde în urmă. Iar eü sorbiu de o dată pâna la cea din urmă picătură cupa cea plină, cu acea căutătură de tigru în ochi. Bëusem tot, iar cupa sărise în apa arđetoare care clocotea și sărea în sus în spume stropitoare. Prin vine 'mî trecu iute bęutura pînă ce 'mî umplu inima. Dar nu intră în mine foc! nu! ci durerea! durerea sîngeroasă a întregii omeniri, care lin dar neîmpăcat se așeză în inima mea. Nu mai sciam, nici simțiam ceva de rësbunare. Durerea mă cuprindea, precum acoper valurile pe cel ce se înneacă, și începu a plânge cu glas. »O! Dă'mî drumul! Fă-mę de piatră! mi se rupe inima 'n două, îmi ese sufletul. Nu mai vreau să sufer durerea.»

Și de o dată, ce minune! Stâncele se mișcară încet, încetșor. Abia 'mî lăsară loc să trec printre dęsele și îndată se închiseră

în dosul meu cu trăsnet cumplit. Stam încunjurat de o petrarie goală, sdrobotită și dărămată. Lumina lunei se revêrsa într'ênsa.

Zării acolo o arătare, care ședea tăcută, îvelită într'o mantie mare. Pe genuchii avea o inimă de piatră. O rădică fără a vorbi un cuvânt, 'mî dete inima în mâini. Ca un boț de plumb, greu de tot, 'mî zăcea acea inimă în mâinile mele. Ce să fac cu dînsa? întrebai! Și propriul meu glas mi se întoarse îndărăt de la cel care ședea colo tăcut și nemișcat.

«Vroia să fii rece, rece ca piatra, «Vroia să fii vindecat de «suferință și de durere. Iea-ți acum inima ta cea de piatră și te «așează lângă mine, la lumina lunei între aceste stânci sfărâmate. «Aci nu e durere, la omul de piatră.» Infuriat, ridicai inima în sus de-asupra capului meu cu amîndouă mâinile și strigai; «Fii dar sdrobotită!» Dar ce privești! Inima se sdrobi în două de arătarea ce era dinaintea mea și pică jos sfărîmată în bucăți.

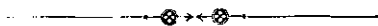
Atunci se făcu noapte, noapte grea și neagră. Și cum ea mă 'mpresora, șopte mă coprîndea cu cântece de jale și 'mî atîngeau peptul. Mi se dicea: Ești creator? Tu? Creator? «Pentru «că 'ți curg de pe buze versuri? Ce biet de cântăreț! Dar ce ai «făcut tu, ca să pui lumea în mișcare, care, ca gemetele tale să «pătrundă din generație în generație? Vești tu oare dacă viața «nu-ți trece peste viață, dacă sufletul tău nu e sufletul lumii întregi, «dacă cuvintele tale nu pătrund din veac în veac, și în veacul veacurilor?» — Iar eu mă svîrcoleam în patul meu și mă vedeam pe mine însu'mi, cu ochii înfundați, cu buzele sîngerate, cu dinții scrișnind, pipăind în acr, rămînînd cu degetele tremurătoare. De-o-dată se făcu lumină împrejurul meu, și lumina eșia din patul meu de durere. Miros de miș și miș de flori mă impresura, și dintr'un nouraș se desfăcu, încetîșor ca un vis, fecioara cea mai frumoasă ce-o vîdu vre-o dată ochiî omenesc. Ea puse degetele ei cele gingașe pe fruntea mea, îm rădîcăi mîna în sus, luă alauta mea, și șopti ca vîntul cel dulce de seară din luna lui Maiî : — «Nemurire! Celui curat i se dă nemurirea! Ascultă'mî ver-sul! Eu sunt cântecul! Am venit la tine. Nu mai plînge!» — Și 'mî șterse cu buze ncsărutate lacrimile mele și 'mî sâruiă ochiî uzi de plîns. «Ești al meu!» îmi zise ea. «Nimeni nu te poate «îvinge, nime te poate sdrobi. Orî cât te-ar atînge lumea cu

«durereu, cu ispitele, cu micșurătatea ei—ai scăpat de acel potop!
«Noaptea nu te mai poate coprinde. Ești al meu! Pentru tine
«noaptea va fi plină de vedeni cecresci. Părăsesc-te numai pe
«tine însuși și fi înțreg al meu!» Și glasul ei se rădica dulce ca
dintr'o strună, mișcată ușor de vânt. Din buzele ei eșise ce cău-
tasem neînctat. Nu mai eram culcat în patul meu. Spânzurat
eram fără greutate în aer. Eram eū singur ca un sunct. Intreaga
mea ființă se prefăcuse într'un sunet, ce se revërta ca o rază a
cî, ca o suflare de pe buzele ei. Înțelesesem vecinicia. Răpit în
înălțimi, eu mă mai simțiam pe mine însu'mi, nici în lăuntru nici
în afară. Eram fără vedere, fără auz, fără greutate: o rază eram
din lumina cerească, ce resuna sus, se mișca în miș de colori și
în neînchipte forme.

«Destul! e ceasul! Ica vecinicia mea!» Atunci toate se liniștiră
împrejurul meu, și simții că trupul încă viu era. Cântecul mai rē-
sună sburând. Îi zării mantia luminoasă, mâna'i gingașă și aprinsă
purpuriu, ca frunzele unei roze. Arătarea cerească îmi făcea semn
spre dēnsa.

Ca să o vēd mai bine, deschideam ochii mai mari, ca să nu'mi
fugă din vedere frumoasa arătare. Atunci vēdui iarăși patul și
sfeșnicul de argint, din care curgea ca lacrămi ceara. Soarele ce
se rădica la rēsărit măreț, îmi pică în ochi cu razele sale lumi-
noase. Ele 'mi atingeau fruntea și 'mi arătau încă jur împrejur
colorile cecresci ce'mi înfășurase cugetările. Rădicaî mâna, luaî
alăuta, și înălțaî din struncele ei spre cer sunetele cecresci, ce'mi
umpluse auđul în aiurări nețermurite. Pe frunte simțiam încă să-
rutarea, ce'mi dăduse cântecul.

Eram fericit, nemēsurat de fericit, și fericirea 'mi păru atât de
nemēsurată, în cât somnul ușor al dimineței mă cuprinse din nou:
car în curēnd mă trezii ciripitul pasărilor, cântecul lor de laudă
al vecinicii.

U N D O R

*Peste munți prin stânci departe
Unde soarele 'și împarte
Razele'i pe brazi voios,
Acolo misterios,
Așt voi să fug din lume,
Ca să 'mă uit de ori-ce nume,
Să uit relele de veci
Și cuvintele lor seci.*

*Peste văi peste vâlcele
Unde roa 'n floricele
O soarbe cerescul foc,
Acolo vreaū ca pe loc
Să staū galeșe șalene,
Și să 'mă treacă peste gene
Somnul bine-făcător
Nestiind de nici un dor.*

*Peste crânguri prin pădure,
Unde fetele la mure
Cu flăcăii se ved des,
Acolo vreaū mai ales,
Inima'mi să odihnească,
Ochi'mi ceru să privească
Și la umbra unui fag
S'adun gândul meu pribeag.*

*Peste stânci de prin cascade
P'unde oițele șeade
Și de prin flori apă beaă,
Acolo aș vrea să staă,
Să ved apa curgătoare
Și eă tainic visătoare
Numărând stâncile-a lung,
Răul lumi să 'mă alung.*

*Brazi! păduri! o drage stânci,
Vélcelușe, crânguri, lunci,
Cum aș vrea din tristu'mă drum
Să m'abat spre voi acum.*

Elena Hübsch.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

I D I L A

*Pe țuguiațul înveliș
Un miorlăit răsună,
Și-un cap de mătă copere
O jumetaț din lună.*

*Cu coada 'n sus, cu perî sbirliți,
Motanul o privește;
Și ochii galbeni și verzui
Ca solzul cel de pește,*

*In întuneric par' că sunt
Strălucitoare nituri,
De crezi că vr'unul Ța frecat
Pe tēple cu chibrituri.*

*Privește trup subțire, alb
Și lins ca și atlasul,
In glod 'și 'nfige ghiarele
Și 'și potrivește glasul:*

*«— D'aici de jos, de unde sunt,
Las' să mă urc la tine,
Pe lâng' al zidului burlan,
In sferete senine...»*

Să fim alături amândoi
Și să cântăm la lună,
Un duo ce l'am auzit
La Opera română....

De critici teamă n'om avea,
Scăpăm d'acest supliciū,
La ora asta doarme dus
Chiar Cohen Mauriciū....

Din înălțime să privim
Câmpiile albastre,
Și ochii noștri să ni 'i ia
Vr'un astronom drept astre....>

Pisica tace un moment,
Se face ghem de grabă;
Apoi se 'ntinde, 'ntr'un fior,
Deschide gura, 'ntreabă:

«— Te las să vii acilea sus,
Pe scări imaginare,
Ca să cântăm precum ai zis,
Incetinel și tare.

Dar că la nimeni n'o să spuī
Că voie-acum îți dau
Să te apropii pîn' aci,
Angajament 'ți ei?....>

— «Miaū!....>

D. Toleor.

ȘI CE DRĂGUȚĂ

Și ce drăguță și cu-minte
Te-arăți în rochia ta albastră,
Când te privesc cât de alene
Stai rezemată de ferăstră.

Căci nu știu cum dar mi se pare
Că nu mai ești ca altă dată,
Căci prea te ved făcând grimase
Și mi stai atât de înțepată.

Și prea dai guri tale farmec
Și ochilor priviri viclene,
Când le dai drum de pribegire
Cătând spre cer cu-atâta lene.

Și iarăși nu știu de făcută
Vre o minune c'an poveste,
Ca piepșii rochiei albastre
Să crească așa fără de veste.

Căci uite gău când plec cu mintea
In urma dulcei tale vieți,
Parcă te ved cum mititică
Fugei cu cârdul de băeți.

*Dar ee să faci, nu ești de vină
Că uiți ce-ai fost odinioară,
Când piepșii rochiei mătăle
Crescu așa din cale-afară.*

Scarlat Orăscu

P A N D E L E

Când l'am văzut pentru întâiași dată era într'o dimineață de vară.

E mult de atunci ce e drept și totuși parcă ved încă căsta munților, la poalele cărora se pierdea în frunzișul și crângile de pruni, coperișurile de trestie și pae ale caselor sătești, printre cari turla bisericei și pleopii înalți din fața primăriei, se ridicau făcând un contrast puternic cu acea peire deasă de pruni.

Mi-aduc aminte că ședeam rezemat de grilajul balconului și priveam cum apa Prahovei șerpuea în vale lovindu-se de sutele de bolovanii, când l'am văzut calare pe o trestie fugind pe prundul gârli și lovind din când în când cu biciul său năzdrăvanul *cal*, ce mergea aci în galop, aci împedicându-se de vre-unul din bolovanii colțoroși.

Avea pe atunci aproape 16 ani, dar după infățișarea și apucăturile lui părea a fi mult mai tânăr.

Slab și înalt cum era, cu fruntea eșită în afară și increțită, cu ochii sticloși și vărăți în fundul capului, cu privirea veșnic rătăcită, cu ȃmbeluu'i prostese veșnic pe buze, ȃi-ar fi dat numai de cât pe omul idiot—da, era idiot și pentru perfecția sluteniei sale natura 'l lăsase și paralizic. Vorba cu mare anevoință și la fie-care silabă pe care o rostea, clătina puțin capul, strâmha din gură, genele-i clipeau nervos, iar mâna-i dreptă pe jumătate paralizată și indoită de la cot, se legăna în toate părțile, cătând parcă să-i vie în ajutor.

Pe cap purta o pălărie țuguiață, găurită în fund și cu niște borduri mari trase pe frunte, de sub care d'abia i se putea ȃări ochii lui sticloși și fața-i arsă de soare. Pantaloni lui strâmți, pes-

trii, cărpiți ingenuchi și mai tot-d'auna sumeși până la glesne, lăsaū parcă inadins să se vadă picioarele'i osoase și pelița sbricită și negricioasă...

De și idiot, părea foarte încăpățânat în apucăturile sale.

Mi aduc aminte, că m'am ținut multă vreme de capul lui, să'l fac să încalțe o pereche de ghete și să'și schimbe pălăria'i învechită de vreme.

Îi plăcea însă mai bine să simțā sub tălpile sale țărāna fierbinte și pietrișul glodoros de pe prundul gārli, de cât să tārascā în picioare o pereche de ghete, îi plăcea mai bine să simțā adievântului, pătrunzând prin rēsufflātoarea pālāriei, de cât să schimbe bordurile mari și late pe cari le trāgea cu atāta drag pe frunte.

Era mai în tot-d'auna vesel și în tot-d'auna îl vedeai rādând arātāndu'li ast-fel dinții lui galbeni și stricați. Nu se supāra nici o-datā, dar dacā i-ai fi dīs Pandele, din vesel ce era, încrunta sprincenele, apoi clātina din cap clipind nervos și legānāndu-și māna'i paralisatā în toate părțile îi respundea mānios și bāl-bāind: *Pan-pan-delache nu pan-pan-dele*. Pandelache, da Pandelache, era numele cu care bietul idiot îi plăcea să se desmierde pe sine, Pandelache îi dīcea tot satul, Pandelache deci îi dīceam și cū.

Dacă vre-unul rēutācijas ar fi urmat să'l necājeascā, el mānios îi întorcea spatele și trāgēnd pālāria pe frunte, încăleca pe vre-o nuia dacā'i era la îndemānā, dacā nu, lovind cu biciul țărāna din urna lui, o rupea d'a fuga perđāndu-se prin descele liveđi cu prunī.

Era omul cel mai neobosit din cāți am putut să ved vre-o-datā. Toatā dīua alergānd cu biciul în mānā și cālarind pe vre-o nuia sāu trestie, îl vedeai aci la moarā ascuns pe-dupā duđi înalți și groși, aci în păduricea deasā ce să întinde pe coasta-munților, aci pe prundul gārli, luānd apă în pālāria'i țuguiatā și spartā din care apoi eșind ca dintr'o pālnie, îl vedeai stropind nisipul de pe mal.

Cānd mē sculam de dimineatā și eșam în balcon, cea d'antāi ființă pe care o vedeam pe șoseaua ce duce spre pădure, era Pandele.

Îi plăcea bietului idiot să-și petreacă câte-va ceasuri înainte de răsăritul soarelui, alergând pe potecuțele strâmte și cotite ce duc pe sub crâncile dese de alunii și stejari. Mă uitam lung după el cum urea fugind coasta muntelui perdându-se în sânul pădurii și până nu'l mai vedeam, auzeam încă plesnitul biciului său insolit de vesnicele cuvinte *di bóla* sau *afranși Paudelache*.

Dacă vre-o-dată pătruns de milă î-ai fi pus un gologan în mână, l-ai fi vădut roșindu-se ca focul, și apoi pătruns de un fel de zăpăceală, râdea învărtindu-se în loc și cătând la tine pe furis, își lega binisor gologanul în colțul basmalei sale.

Era șsa de slios, în cât mai în tot-d'auna fugea de privirea oamenilor cătându-și mulțimea în tăcere singurătății.

Nu-mai de bucătarul de la curte se apropia din când în când, căci nu-mai el nu'l necăjea, și nu-mai el îi dădea să mănânce când îl vedea rezemat de ușe, rădând proteste și învărtind pălăria în coada biciului său.

Nu cerea nici odată, dar dacă l-ai fi vădut stând lângă ușa bucatăriei, borborosind încet și făcând tot felul de strâmbături, pe când pălăria lui se învărtea ca o morișcă, ai fi înțeles nu-mai de-cât că lui Pandele î-e fôme.

Din tot satul însă, nu-mai eu avém fericirea să î fiu pe plac căci nu-mai eu din tot satul îi dăcém mereu Pandelache, nu-mai eu îi arătam cadrele de prin jurnale ilustrate, nu-mai eu îi istorisém povești frumoșe și nu-mai eu îi ascultam cu drag nimicurile lui. De multe ori când îi descriam Bucureștiu, făcându-l să înțelgă câte e de mare și de frumos pe lângă satul de la póele munților pierdut în frunzișul de pruni când îi spuném că acolo casele sunt mult mai în-nalte de cât pleopi din fața primăriei și mult mai frumoșe de cât cele de lă curtea boeréscă, rămânea întâi nimit, apoi prins de o bucurie nespusă sgăia ochi, și d'odată începea se strige des și bălbăit *da-da înțeles Pandelache*. Atunci începea s'ni faci o sumă de întrebări cari mai de cari mai ciudate.

Dacă vre-ă dată râdeam de naivitatea lui, se inbrista și aplecându-și ochi în pământ stetea ast-fel multă vreme, până ce se liniștea puțin și pân'ce îl făcém să înțelgă că n'am avut gândul să râd de el.

Alte-ori îl vedem cădând într'un fel de serioșitate, povestindu-mi o mulțime de lucruri, întâmplări de prin partea locului, mici peripeții de care 'și mai aducea aminte și toate acestia luau în ochii lui un aer cât se poate de serios.

Il ascultam, îi răspundem, îl încurajam chiar și d'acea îi plăcea lui atât de mult să stea cu mine de vorbă și să mă urmeze pe furuși, când plecam spre munte fără ca să'l iau cu mine.

De câte ori nu'mi aduc aminte că audem în jurul meu furnitul sec al foilor uscate produs d'un pas ascuns și nevădut, pe când rătăcăm pe cărările cotite din pădure; și de câte-ori încă, pe când stătem în loc să mă odihnesc, privind cum în vale apa Prahovei mergea să dispară după cotitura unei mal, sau cum coperișurile de pae și trestie işeu ieși și colo din frunzișurile de pruni, de câte ori dic: nu eram trezită de trosnitul crăcilor ce venca din vre-unul din tufișurile de alună.

Acum ca ș'atunci pareă văd ochii lui sticloși, strălucind din întunericu frunzișului ca doi carbuni aprinși, ce cătau sperioși spre mine și ore-cum rușinați că au fost descoperiți.

Mă apropiam binișor de el, și zăpăcit cum era, d'abia'i putem auzi cuvintelei hălăbăite: *a frânși Pandelache* sau *a frânși parot doner*, cuvinte fără de'nțeles, sau dacă avéu vre unul, de sigur atunci că numai Pandele îl putea cunoste.

Mai în tot d'auna când sórele stetea se asfințescă pe după vârful munților, pe el îl găseai la móră. Aci ascuns după duși înalți și groși și lungit sub tulpina unei sêlei pletose ale căreia mladite atingea cu vârful lor apa de pe iaz, Pandele sta ținând în mână câte-o nuia subțire, pe care cufundând'o în apa, se uita cu drag cum se 'ndoia în mersul repede al undelor, ce cătau pareă să io fure.

Apoi privind el cum sórele se cobora încet colorând cerul de d'asupra munților cu'n vól roșu violet, aștepta în liniște întorcerea de la pășune a cireșilor de vaci. De-acea mai în tot deauna în concertul de séră, înfășurat în valuri de praf și produs de mugetul vitelor, de zângănitul dogit al clopotelor, de lătratul răgușit al căinilor și de scârțititul lung și ascuțit produs de cum-penele puțurilor, vinea să se amestece din vreme în vreme și câte un *di bôlă* sau *afransi Pandelache*.

Mi sa 'ntâmpilat mi-aduc aminte de multe-orî chiar în acele nopți calde, senine și cu luna plină, când nu s'aușea de cât văjîitul apei de din vale și mai arare-orî lătratul unui câine, să aud resonând prundul gârlei sau păduricea dêsă de la marginea satului de plesnitul unui bici, al cărui ecou părea că se duce cu undele Prahovei să se piarță în departare. Era Pandele, bietul idiot, care mănât de un dor de pădure, urca voios cîsta păduroasă a munților.

Atunci sute de gânduri imî vineau în minte și nici mai știu câte păreri nu'mî făcém de acest copil idiot și atât de original.

Am cătat de multe orî sc'î întreb dacă are părinți, dac'au murit, deî mai ține minte, sau de are vre-o rudă în sat, dar la toate acestea figura lui slabă și ochii vîrăți în fundul capului, luau un aer și mai de idiot, gura lui se strâmbe și mai mult, iar brațuî paralizat se mișca și mai nervos ca de obicei, apoi răs-punșând des și bălbăit *nu știu*, cădea pe gânduri, cătând pareă o rașă de lumină în întunericu minții sale.

Unî țeranî de prin partea locului spuneau o mulțime de povești, cari mai de cari mai ciudate, ce tindeau să se lămurească nașterea lui.

Unî dîceau că ar fi copilul Popii din sat, făcut cu o țigancă de la curte, căreia i citea cam des prea sfinția sa rugăciunî de spovedanie și că țigancă mai târziu a murit din facere.

Alți spuneau că e feciorul sau nepotul primarului din sat, care la 'ndepartat de la sine, din caușă că era cam sărit încă de pe când era micuș.

Toate însă nu erau de cât niște simple născociri a le țăraniilor, căci mai târziu aflai că el stă într'un bordei de la marginea satului cu o bătrână, care la crescut de la vârsta de 5 ani.

De unde venea și-al cuî era, nici baba Ióna nu putea ști, căci ia la apucat așa după cum vi l'am descris eu, idiot și paralizic, iar cu numele de Pandele la botezat dânsa, din ziua în care la găsit trântit în noroi pe șoseaua ce duce de la Plocești spre sat.

Bietul Pandele! și ađi când mi aduc aminte de el, pareă l väd alergând pe această șosea, cotind apoi spre pădure și pareă aud încă plesnitul biciului seu.

Ar fi fost în stare se alerge ȃile întregi, fie frig sau cald, vânt sau ploa, fără să simțã oboseală și fără să și piardã veselia și rãsu'i de idtot.

O singurã datã mi-aduc aminte c'am vedut aceatã naturã de fier, încovoiat obositã și bolnavã, însă tot veselã, și ne pãsatoare.

Erape în serate, M'ntorceam de la Ploestî spre sat și fiind-cã întârziaseam, Gheorghe vizitiul meu îndemna mereu caii cu biciul și cu chiotele, sale ca să nu ne-apuce noaptea pe drum.

Cerul era plin de nori și vântul parcã 'n adins îi împingea din ce în ce mai groși și mai numeroși de dupã vârful munților, care se perdeau în sânul lor plumburice.

În curând începu să plouã cu atãta turie, în cât burduful și coșul de la trãsura sta să spargã sub picãturile mari și grele ca de plumb.

Ramurile sãlcilor ce se înșirau ici și colo dealungul drumului erau rupte de vânt și ploaie și asvãrlite departe ca niște fulgi ușurei.

— Când ploua la munte e un mare pericol pentru cei ce au să treacã apa Prahovei, cãci se umflã și se revarsã atãt de mult pe prundul sêu, în cât dacã întârziã așîi silit să te întorci în apoi și să așteptî pãu-ce apa intrã în albia sa obișnuitã.

Trecusem un cot al Prahovei și eram la jumetate drum de cel-l alt. Gheorghe biciuia necontenit caii, care obosiți și pãtrunși pãnã la oase deploaea cea rece, abia se mai puteau ține la trap, pe când eu înghemuît în fundul trãsurei, cu capul rezemat de coș și cu mâinile vãrate în fundul buzunarilor, parcã stãteam pe ghimpî, vedënd cum din ce în ce mergeam mai încet.

Pe când stãteam ast-fel cofundat în sute de gânduri, fui trezit de plesnitul unui bici, însoțit de strigãtul de *di boalã*, ce venea de la marginea drumului.

Era Pandele, bietul idiot ce se 'ntorcea ca și mine de la un sat vecin.

Cu biciul în mãnã, lovind mereu pãmântul noroios și borborosind din când în când câte un *a franși Pandelache* sau strigãnd cât îl lua gura *di boalã*, cãlãrea din rãsputeri pe o nuia de salcie.

Era așã de plouat, în cât bordurile pãlãriei sale se lãsase cu totul pe ochi și obrajii di galbeni și uscați ce erau, se 'nviaetiserã cu totul.

Râdea, râdea mereu și picioarele îi de oțel în fuga lor abia atingeau pământul noroiu.

L'am luat în trăsură și l'am așezat lângă mine, de și cu multă anevoiță l-am putut îndupleca.

Tremura ca coprin de friguri și ochii lui altă dată atât de sticloși, erau acum stinși și mai afundați ca de obicei în găvanele lor.

Se trăsesese într'un colț al trăsurii, unde își ștergea mereu obraji de apa negricioasă, ce se prelingea pe obrăjii săi din pâsla murdară a pălăriei. Ploua mereu și cai dabia mai puteau acum merge la pas.

Din fericire ajunsese pe malul Prahovei, care curgând furioasă se întinsese până la jumătatea prundului. Gheorghe făcând câte-va cruci înainta cu cai pe unde i se păru că e mai bine de trecut.

Apa începu să intre în trăsură, ércu pătruns de spaimă, mă uitam când la Gheorghe ce făcea neconținut la cruci, când la Pandele care începuse să rață prosteste, borborosind mereu cuvintele obișnuite și fără de șir.

Când am ajuns la malul cel-alt, parcă mi sa luat o piatră după inimă.

Cum am ajuns acasă nu mai fiiu minte dar știu că trecând pe la marginea satului, am oprit trăsura în fața bordeiului babei Ioana, unde Pandele se defe jos.

De-atunci nu l'am mai vădit până în ziua plecării mele.

Servitorii de la curte ce se duceau prin sat, spuneau că e greu bolnav, dar tot cum l'au pomenit, vesel, râdând întruna și ținând în mână biciul său, tovarăși atât de nedespărțit.

*
*
*

Când am părăsit satul era într'o dimineață de vară. Am oprit trăsura în fața bordeiului babei Ioana să mă iaș ziua bună de la Pandele, dar dânsul eșise mai din vreme, și luase drumul pe șoseaua ce duce spre pădure.

L'am întâlnit, tocmai pe când trecea prundul gârlii călărind p'o trestie. Cu biciul în mână și lovind într'una pământul, cu pălăria lui ținută cu borduri mari trase pe frunte, fugea ca și cum n'ar simți sub picioarele sale bolovanii și nisipul de pe prund.

Une-orî, se oprea în loc, lua apă 'n pălărie, își adăpa calul, ș'apoi lăsa să curgă făcând o sumă de drugî pe nisipul fierbinte.

L'am oprit, mi-am luat diua bună de la el, și după acea mult timp m'am uitat în urma lui cum se ducea fugind, până ce dispăru pe potecuța din pădure și până ce plesnetul biciului său se pierdu în depărtare.

Sc. Sorea.

TEATRU DE BĂLCIU

VECHIU PARLAMENTAR

PERSONAGIELE

Costandache { uşier la Cameră
Veta { soţia sa

Costandache (supărat)

Îți adresez o mică și scurtă interpelare
Că erî nu mi-ai dat tocmă la vreme de mîncare...
Aștept peste trei zile răspunsul... vreați să l'am!
Să știu de se cuvine să-ți dau un vot de blam...

Veta

Ia lasă-mă în pace cu vorbe păsărești!...

Costandache

Ce, ai vroi cuvîntul să mi'l nesocotești?
Cu reglementu 'n mână să stăm să judecăm...

Veta (rîzînd)

Maî bine-am pune masa căî vremea să mîncăm.

Costandache

Facî obstructionismu... discuția inchiziți...
Eû cer cuvîntu contra!... Urêsc pe cei perfizi!
Și fac apel acuma la orî și cine vrei.

Veta

Avem astăzi la masă fasole și ardei.

Costandache

Discuția n'o pune p'un alt teren, mă rog...
 Se poate foarte bine să dai de pocinog!...
 În chestia mâncării răspunsul vreau să'mi dai,
 De nu, pe acca bancă mai mult nu poți să stai!...

Veta

Ia lasă 'n colo gluma, și spune'mi noutăți.
 La Cameră în ce zi încep să facă plăți?
 Când ți-ei lua lefeaua, adică 'n zilele-astea,
 Să mergem la teatru ca să vedem *Năpastea*.

Costandache

Două frânculenii să moară!... Nu mergem, îți spuî *detto*.
 În casă, mi se pare, am și eu drept de *veto*!

Veta (plângând)

Nu mergi... Îți place singur s'o ștergi...

Costandache

Imi faci *obecții*?...

Veta

Da, pe neașteptate o ștergi...

Costandache

Lucrez în secții...

Veta

Să mergem la teatru!... Să mergem!...

Costandache

Tam nesam?...

Veta

Să mergem!...

Costandache

Nu mă face să'ți dau un vot de blam!

Veta (plângând *tao*)

La ce folos bărbatul când nu îți face fală!...

Costandache (iritat)

Ascultă, cer cuvântu în *cheste* personală!

Veta

Voesc să vîz *Năpastea*! M'ai înțeles? Voesc!

Costandache

La ordine acuma te chem!

Veta

Mă 'mbolnăvesc!...

Costandache

Am dreptul meu aicea... Ce tot vorbești, ștafeto!

Am drept de...

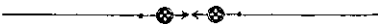
Veta

Aiaî vorbă... Ce drept?... Să mergem!

Costandache (furios)

Veto!...

D. Teleor.

GENERATIEA NOUA

Revistă științifico-literară

APARE ODATĂ PE LUNĂ

REDACTORI:

PENTRU PARTEA ȘTIINȚIFICĂ

PENTRU PARTEA LITERARĂ

Dr. C. CHABUDEANU, DIMITRIE TELEOR

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUMARUL:

Filozofia vieții și a existenței de Ed. M. Adamski. — *Doina dragostei* (poesie). — *Zadarnic* (poesie) de Scarlat Orăscu. — *O datorie* (Direcția). — *Restriție* (marelă) de I. A. Barion. — *George Ștefănescu și beneficiul său* de Hebus. — *Proiect de poezie populară despre conjunctivita gravuloasă* de doctor Crainiceanu. — *Cum se apreciază artiștii la noi* de Or. Sebastian. — *Mulțumire* Direcția. — *Diverse* de Macsymilian. — *Inscuțare* Administrația. — *Curierul de Anunțuri*.

REDACȚIEA ȘI ADMINISTRAȚIEA

3, STRADA BASARABILOR, -3

BUCURESCI

ABONAMENTUL :

Pentru un an lei 20
Profesorii, profesoarele și studenții universitari plătesc pe jumătate

**Cine primesc două numere consecutive, se
consideră ca abonat.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INSCIINTARE

Administrațiunea revistei noastre face cunoscut tutulor abonaților și membrilor săi, că d. A. HENRY, fost încasator la noi, nu mai se găsește în serviciul nostru și prin urmare nu mai dispune la dreptul nici-unei încasări în numele nostru sau pentru noi.

